

ותכהינן עיניו מראות

תולדות כז, א.

מימי לא "נסתכלתי" בדמות אדם רשע

"שאל רבי את רבי יהושע בן קרחה, בַּמָּה הארכת ימים? אמר לו קִצְתָּ בחיי? אמר לו רבי, תורה היא וללמוד אני צריך^[1]."

[ויש להוסיף בביאור התענינותו של רבי, רבינו הקדוש, בנוגע לאריכות ימיו של רבי יהושע בן קרחה – שלהיותו מסדר המשנה, תורה שבעל-פה, "פירושה" דתורה שבכתב^[2], בבחינת "משנה תורה", "תנא אַקְרָא קאי"^[3] (על דרך לשון הרמב"ם: "חיבור זה מקבץ לתורה שבעל פה כולה. . לפיכך קראתי שם חיבור זה משנה תורה כו"), היה צריך ללמוד ולידע כל עניני התורה, כדי שיוכל לסדר תורה שבעל פה כולה, כולל – הוראה זו].

אמר לו: מימי לא נסתכלתי בדמות אדם רשע, . . אסור לאדם להסתכל בצלם דמות אדם רשע, שנאמר כו".

ונמצא, שאצל רבי יהושע בן קרחה מודגשת מעלת וחשיבות הראיה – שבגלל גודל זהירותו בענין הראיה, "מימי לא נסתכלתי בדמות אדם רשע", זכה לאריכות ימים, אשר, נוסף על הפירוש הפנימי דאריכות ימים, על דרך "יום שכולו ארוך", שגם בתחלתו הוא ארוך^[4], הרי, לכל לראש, אין ענין יוצא מידי פשוטו – אריכות ימים כפשוטה, שעל ידי זה ניתוסף, כמובן, גם בכל עניני עבודתו [ובפרט על פי המבואר באגרת

הקודש¹⁵¹ ש"חיי הצדיק אינם חיים בשריים, כי אם חיים רוחניים, שהם אמונה ויראה ואהבה"¹⁶¹], ובוזה גופא – "כְּפָלִים" ממספר שני חיי האדם על דרך הרגיל (כמובא במפרשים¹⁶¹).

ויש להוסיף בזה: אצל רבי את רבי יהושע בן קרחה מצינו¹⁷¹ שנזדמן לו פעמים רבות לנהל וויכוחים עם צדוקים, וכן עם גוים (להבדיל), כלומר, שנזדמן לו פעמים רבות להפגש עם אדם רשע.

ועל פי זה מובן החידוש ד"מימי לא נסתכלתי בדמות אדם רשע" – "נסתכלתי" דייקא, לא סתם ראייה, אלא הסתכלות, ראייה באופן של התבוננות והעמקה, הקשורה גם עם כח התענוג כו' – שעם היות שנזדמן לו פעמים רבות להפגש עם אדם רשע, להתווכח עמו כו', מכל מקום, "מימי לא נסתכלתי בדמות אדם רשע", כלומר, אף פעם לא קרה שתהיה זו ראייה באופן של הסתכלות!

וטעם הדבר – מכיון שלא היתה לו שום שייכות לכל המציאות ד"אדם רשע", אפילו לא בדקות דקות כו':

כאשר מישוהו מסתכל בדבר מסוים, הרי, עצם העובדה שהזמינו לו בהשגחה פרטית שיוכל להסתכל על הדבר, מהוה הוכחה שיש לו שייכות מסוימת לדבר – בדקות דקות על כל פנים, על דרך תורת הבעל שם טוב¹⁸¹ שראית הרע אצל הזולת מוכיחה שיש דוגמתו אצלו, כמשל המביט בקאי כו'.

ולכן, בנוגע לרבי יהושע בן קרחה - מכיון שלא היתה לו שום שייכות ל"אדם רשע", אפילו לא בדקות דקות, הרי גם כשנזדמן לו להפגש עם "אדם רשע" להתווכח עמו כו', לא היה שייך אצלו ענין של הסתכלות בדמות אדם רשע.

ועל פי זה, יש לומר שדברי רבי יהושע בן קרחה נאמרו בסגנון של תמיהה: בידעו שנפגש פעמים רבות עם אנשים השייכים לסוג ד"אדם רשע" – תמה על עצמו, כיצד יתכן ש"מימי לא נסתכלתי בדמות אדם רשע"!? ובדרך ממילא מתורץ גם שאין זה ענין דהיפך הענוה כו'.

קטע משיחת ש"פ ראה, רשימת השומעים בלתי מוגה.

- [\[1\]](#) מגילה כח, א.
- [\[2\]](#) הקדמת הרמב"ם לספר הי"ד.
- [\[3\]](#) ברכות בתחלתה.
- [\[4\]](#) תו"א תולדות יח, סע"ד.
- [\[5\]](#) אגה"ק ביאור לסי' ז"ך.
- [\[6\]](#) ראש סדה"ד בערכו, וש"נ.
- [\[7\]](#) ראה ב"ר פי"ג, ו.
- [\[8\]](#) ראה לקו"ש ח"י ע' 24, וש"נ.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי , אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה , צבייה זלאטע רייזל , שמואל , מנחם מענדל , ישראל אריה לייב , יוסף יצחק ,
שניאור זלמן , חיה מושקא , אברהם דוד , אהרן , חנה